Dosarul nr. 2-9408/2024
PIGD: 2-24077471-12-2-15072024-1

Dispozitivul hotărârii pronunţat public la 05 decembrie 2024.
Cererea de apel înregistrată la data de 12 decembrie 2024 şi respectiv 13 decembrie 2024.
Conform art. 236 alin. (6) CPC în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 45 de zile lucrătoare de la data solicitării, atacării sau pronunţării dispozitivului hotărârii, după caz.

HOTĂRÂRE
în numele Legii

05 decembrie 2024
municipiul Chişinău
Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul
Victoria Bogomolova
Grefier
Doina Staşcov

Cu participarea: reprezentantului reclamantei Elena Sclifos, avocat Ştefan Burlaca, reprezentantului pârâtului Ministerul Justiţiei al RM Teodor Stelea,-

examinând în şedinţă de judecată publică, în sediul instanţei, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Sclifos către Ministerul Justiţiei al RM, intervenient accesoriu Primăria mun. Chişinău, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, compensarea prejudiciului moral,

a constatat:

Argumentele participanţilor la proces:

La 12 iulie 2024, Elena Sclifos, prin intermediul reprezentantului, avocat Ştefan Burlaca, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Primăria mun. Chişinău, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, compensarea prejudiciului moral.

Conform cererii de chemare în judecată, la data de 30 mai 2007, Curtea Suprema de Justiţie, prin Decizia nr. 3r - 860/07, a dispus casarea Deciziei Curţii de Apel Chişinău din 01 martie 2007, în partea refuzului de a admite cerinţele din acţiune privitor la anularea deciziei Primăriei municipiului Chişinău nr. 24/14 - 6 din 24 octombrie 2002 şi a emis o nouă hotărâre în această parte, prin care a admis parţial cererea de chemare în judecată a Elenei Sclifos împotriva Primăriei Chişinău, Agenţiei de Privatizare, Galinei Anecanova, SC ”Anegal – Exim” SRL, Vladimir Ciugai şi Oxana Lica cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului material şi moral. S-a anulat decizia Primăriei municipiului Chişinău nr. 24/14 - 6 din 24 octombrie 2002 ”Cu privire la darea în arendă a unor încăperi din strada *****, ***** (subsol cu geamuri) societăţii cu răspundere limitată Anegal - Exim, s-a anulat contractul de arendă nr. 3/02/058 din 27 noiembrie 2002 şi actul de predare primire a încăperilor nelocuibile din strada *****, *****, demisol, municipiul Chişinău, încheiate la 2 noiembrie 2002 între Primăria municipiului Chişinău şi SRL Anegal - Exim, s-au

recunoscut nule contractele de vânzare - cumpărare a imobilului din strada *****, *****, demisol, municipiul Chişinău, din 16 iulie 2003, încheiat între Departamentul Privatizării Guvernului Republicii Moldova şi SRL Anegal Exim, contractul din 15 octombrie 2003, încheiat între SRL Anegal Exim şi Vladimir Ciugai, contractul din 27 mai 2004, încheiat între Vladimir Ciugai şi Galina Anecanova şi contractul din 11 august 2004 încheiat între Galina Anecanova şi Oxana Lica. S-a recunoscut dreptul prioritar al Elenei Sclifos la încheierea Contractului dc locaţiune a încăperilor din strada *****, *****, demisol, municipiul Chişinău.

Accentuează că, la data de 17 noiembrie 2008, Elena Sclifos, s-a adresat cu o plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care a solicitat recunoaşterea faptului că prin neexecutarea Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, a fost violat dreptul acesteia la executarea hotărârii judecătoreşti într-un termen rezonabil, iar în cadrul procedurii în faţa CtEDO, Guvernul Republicii Moldova a recunoscut încălcările invocate de către Elena Sclifos şi a exprimat disponibilitatea soluţionării amiabile a litigiului.

Contextual, menţionează că, la 12 mai 2009, CtEDO a adoptat o Decizie pe marginea cererii depusă de către Elena Sclifos, prin care a confirmat soluţionarea amiabilă a litigiului între părţi, iar Guvernul Republicii Moldova, s-a obligat să repare prejudiciul moral cauzat prin tergiversarea executării Deciziei 3r - 860/07 din 30 mai 2007, pentru perioada de până la 12 mai 2009.

Semnalează că, în pofida poziţiei expusă de Guvernul Republicii Moldova în faţa CtEDO, Decizia CSJ din 30 mai 2007 nu era executată.

Dat fiind circumstanţele create, la data de 08 februarie 2017, în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, Elena Sclifos s-a adresat Judecătoriei Chişinău cu o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, încasarea în beneficiul său a unei despăgubiri pentru repararea prejudiciului moral, în mărime de 50 000 de lei şi încasarea în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Subliniază că după examinarea cererii depusă de Elena Sclifos, la data de 03 mai 2017, Judecătoria Chişinău, prin Hotărârea 2 - 389/ 17, a dispus: ”Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Elena Sclifos şi reprezentantul acesteia împotriva Ministerului Justiţiei cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărâri judecătoreşti. Se constată ca fiind încălcat dreptul Elenei Sclifos la executarea în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007. Se încasează din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei, în beneficiul Elenei Sclifos suma de 50 000 (cinci zeci mii) lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 200, începând cu 12 mai 2009 şi până la adoptarea prezentei hotărâri”.

Hotărârea din 03 mai 2017 a devenit executorie, iar ulterior executată de către partea pârâtă, prin achitarea despăgubirii în beneficiul Elenei Sclifos.

Reţine că, în pofida existenţei a 2 (două) hotărâri judecătoreşti prin care s-a constatat încălcarea dreptul la executare în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, nici până în prezent nu a fost executată hotărârea judecătorească, integral.

Contextual, indică asupra prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 87 în conformitate cu care, ”Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen

rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă".

D asemenea, reţine că, potrivit art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 "Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului".

Totodată, reţine rigorile Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, care prin prisma art. 6 paragraful 1 stabilesc, dreptul la un proces echitabil şi soluţionarea cauzei într-un termen rezonabil, în materie civilă şi penală. Acest drept ar rămâne iluzoriu dacă nu ar include şi faza de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive, însă Convenţia are în vedere drepturi efective, concrete, iar nu iluzorii, aşa cum a stabilit Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudenţa sa, începând cu cauza Artico vs. Italia.

Or, statul şi instituţiile publice, reprezentând autoritatea publică au îndatorirea, de a respecta principiul legalităţii şi de a executa de bunăvoie hotărârea judecătorească, într-un termen rezonabil.

Consideră că, întârzierea în executarea unei hotărâri judecătoreşti, imputabilă autorităţilor care nu furnizează o justificare valabilă în acest sens, aduce atingere şi dreptului creditorului la respectarea bunurilor sale, drept protejat de art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenţiei. Iar în cauza Ş. contra României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că Administraţia constituie un element al statului de drept, interesul său fiind identic cu cel al unei bune administrări a justiţiei. Iar pe cale de consecinţă, dacă administraţia refuză sau omite să execute o hotărâre judecătorească ori întârzie în executarea acesteia, garanţiile art. 6 de care a beneficiat justiţiabilul în faţa instanţelor judecătoreşti îşi pierd orice raţiune de a fi.

Atrage atenţia instanţei că, Elena Sclifos are o vârstă extrem de înaintată şi o sănătate precară iar eforturile sale îndreptate întru realizarea drepturilor conferite de legislaţia în vigoare, sunt colosale în condiţiile în care se raportează la vârsta înaintată şi starea fizică precară a acesteia.

Opinează că, neexecutarea până în prezent a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie, reprezintă o luptă continuă pe care reclamanta, este impusă să o poarte cu statul Republica Moldova.

Relevă că, dacă după Decizia Curţii Europene a Drepturilor Omului din 12 mai 2009, reclamanta a avut convingerea că adevărul va triumfa şi că Decizia din 30 mai 2007 va fi în scurt timp executată, după Hotărârea din 03 mai 2017 a Judecătoriei Chişinău, aceasta a pierdut orice speranţă în a mai vedea realizat dreptul său constituţional la executarea unei hotărâri şi s-a convins că statul Republica Moldova, este indiferent faţă de încălcările ce afectează grav drepturile sale. Mai cu seamă, reclamanta era convinsă că pe lângă repararea prejudiciului moral, despăgubirile care au fost achitate de către stat, vor avea şi un alt efect şi anume cel de a impulsiona factorii de decizie a statului Republica Moldova, în vederea neadmiterii pierderilor bugetare, cauzate prin achitarea celor îndreptăţiţi a despăgubirilor pentru încălcarea drepturilor acestora.

Consideră că, mecanismul instituit prin Legea nr. 87, s-a dovedit a fi unul total ineficient şi păgubos, atât pentru reclamanta Elena Sclifos, cât şi pentru statul Republica Moldova. Însă, în pofida lipsei unei alternative interne, reclamanta a fost nevoită să apeleze repetat la un remediu ineficient cum este Legea nr.87, iar tergiversarea executării Deciziei din 30 mai 2007, însumând o perioadă de peste 192 luni.

Accentuează că, de la data de 03 mai 2017, dată la care a fost adoptată Hotărârea Judecătoriei Chişinău, au trecut peste 73 luni iar aceste 73 luni, reprezintă o continuitate neîntreruptă a neexecutării Deciziei din 30 mai 2007., considerând că, Statul Republica Moldova este pe deplin responsabil pentru acest calvar, prin care reclamanta este nevoită să treacă deja de peste 192 luni (dintre care 73 de luni, reprezentând perioada de după adoptarea Hotărârii Judecătoriei Chişinău).

Notează că, la ziua examinării cauzei, unicul instrument pentru a diminua efectele negative ale neexecutării continue a Deciziei din 30 mai 2007, este repararea financiară a prejudiciului moral ce este în continuu cauzat reclamantei.

Relatează că, potrivit standardelor CtEDO, compensaţiile acordate la nivel naţional cu titlu de prejudiciu moral, nu trebuie să fie nerezonabile în raport cu compensaţiile acordate de ea în cauze comparabile, adică în cauzele în care a fost constatata o violare comparabilă de către acelaşi stat sau de către un alt stat cu un nivel de dezvoltare economică similar.

Afirmă că, continuă să aibă un interes major în realizarea drepturilor sale generate prin Decizia CSJ din 30 mai 2007, acesta fiind un prim criteriu de determinare a cuantumului despăgubirii pentru repararea prejudiciului moral.

Mai cu seama, reţine că, termenul îndelungat de neexecutare (peste 192 luni), inclusiv un termen foarte îndelungat (peste 73 luni) de neexecutare a Deciziei CSJ din 30 mai 2007, după constatarea de 2 ori a încălcării termenului rezonabil de executare a Deciziei din 30 mai 2007, au cauzat şi continuă să cauzeze grave suferinţe pentru reclamanta Elena Sclifos.

Invocând analiza jurisprudenţei CEDO în cazurile de neexecutare, reclamanta constată că mărimea despăgubirii pentru repararea prejudiciului moral este în mediu de 600 euro pentru 12 luni de întârziere si câte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere.

Contextual, consideră important a reţine faptul, că mărimea medie a despăgubirii pentru repararea prejudiciului moral, este rezultatul examinării de către CtEDO a plângerilor formulate pentru prima dată, adică atunci când încă nu exista nici o constatare a încălcării.

La caz, reclamanta adresând deja 3 plângeri, invocând continua neexecutare a Deciziei din 30 mai 2007, ceea ce sporeşte semnificativ gradul de frustrare, dezamăgire şi suferinţe ale Elenei.

Prin urmare, notează că gradul de prejudiciere al reclamantei este mult mai mare, decât în cauzele examinate pentru prima dată de CtEDO sau o instanţă de judecată naţională, ceea ce pe cale de consecinţă impune acordarea unei compensaţii echitabile, care trebuie sa fie mult mai mare, decât cele acordate anterior.

Urmare celor enunţate şi în conformitate cu Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, art. 6 al. 1 CEDO, *solicită*: constatarea încălcării termenului rezonabil de executare a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 şi încasarea din bugetul de stat în beneficiul Elenei Sclifos a sumei de 300 000 (trei sute mii) lei cu titlu de despăgubire pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, începând cu 03 mai 2017 până la data depunerii cererii de chemare în judecată.

Prin referinţa depusă, Ministerul Justiţiei a solicitat respingerea acţiunii ca fiind neîntemeiată şi lipsită de suport probant invocând următoarele:

Conform art. 2 alin. (2) al Legii nr. 87 „repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care

încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului".

Totodată, reieşind din sarcina probaţiunii, atribuită Ministerului Justiţiei în baza art. 4 alin. (2) din Legea nr. 87/2011, menţionează că, netemeinicia cererii o fundamentează, întâi de toate, datele raportului prezentat de Primăria mun. Chişinău/Consiliul mun. Chişinău prin care evidenţiază circumstanţe importante şi anume:

La 12 mai 2009, CtEDO a adoptat o Decizie pe marginea cererii depusă de către Elena Sclifos, prin care a confirmat soluţionarea amiabilă a litigiului între părţi, în particular Guvernul Republicii Moldova s-a obligat să repare prejudiciul moral cauzat prin tergiversarea executării Deciziei 3r - 860/07 din 30 mai 2007, pentru perioada de până la 12 mai 2009.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 2-389/17 din 03.05.2017 a fost admisă cererea reclamantei în baza Legii 87, fiind constatat încălcat dreptul Elenei Sclifos la executarea în termen rezonabil a deciziei CSJ din 30.05.2007, încasat din bugetul de stat suma de 50 000 lei prejudiciu moral cauzat pentru încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a deciziei CSJ din 30.05.2007, începând cu 12.05.2009 şi până la adoptarea prezentei hotărâri.

Hotărârea a fost executată prin achitarea despăgubirii în beneficiul Elenei Sclifos.

În consecvent, menţionează că, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 31.03.2015 a fost admisă acţiunea înaintată de Consiliul mun. Chişinău, s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a spatiilor nelocative cu suprafaţa de ***** m.p. din str.*****, mun. Chişinău cu nr. cadastral ***** încheiat între Lica Oxana şi Dediu Adrian cu nr. 7/6436, s-a dispus aducerea părţilor la poziţia iniţiala prin obligarea Oxanei Lica să restituie lui Dediu Adrian suma achitată conform contractului, s-a dispus evacuarea lui Dediu Adrian şi a membrilor familiei acestuia din spaţiile nelocative cu suprafaţa de ***** m.p. din str.***** cu radierea drepturilor efectuate în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chişinău, filiala ÎS „Cadastru" în favoarea BC „Banca Comercială Romană" SA conform contractului de ipotecă nr. 27423 din 16.07.2010 şi a acordului adiţional nr. 34321 din 20.06.2011.

Concomitent, s-a respins ca neîntemeiată cererea reconvenţională înaintată de Dediu Adrian iar prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 14.12.2017 s-a respins apelul declarat de Dediu Adrian şi s-a menţinut hotărârea din 31 martie 2015.

Prin încheierea irevocabilă a CSJ din 25.07.2018 recursul depus de Dediu Adrian reprezentat de avocatul A. Sava, s-a declarat inadmisibil iar la 29.11.2018 Elena Sclifos a depus o cerere.

Corespunzător, Direcţia generală economie, comerţ şi turism a Consiliului municipal Chişinău, a perfectat un proiect de Decizie în baza căruia urma sa fie transmise în locaţiune încăperile din mun. Chişinău, strada *****, *****, demisol.

Proiectul de Decizie a CMC a fost transmis către comisiile de profil şi a fost avizat pozitiv la data de 01.11.2021, de către Comisia pentru buget, economie, finanţe, patrimoniu public local şi agricultură.

Pe ordinea de zi a şedinţei extraordinare a CMC din 18.11.2021 proiectul Deciziei a fost inclus sub nr. 13 iar în timpul examinării proiectului cu privire la darea în locaţiune a unor încăperi dnei Elena Sclifos, s-a constatat că în Registrul bunurilor imobile al ASP, Departamentul Cadastru, încăperile din str. A.*****, ***** (demisol) sunt înregistrate după Dediu Adrian, ceea ce face imposibilă adoptarea deciziei asupra unor încăperi care constituie proprietate privată iar în consecinţă, nu s-a aprobat proiectul în cauză, fiind transmis pentru reexaminare.

Respectiv, menţionează că Primăria şi Consiliul municipal Chişinău, au acţionat cu diligenţă şi au perfectat proiectul de Decizie Cu privire la darea în locaţiune a unor

încăperi reclamantei Elena Sclifos şi nu i se poate imputa neexecutarea hotărârii, deoarece în hotărârile instanţelor indicate supra, nu este reflectată obligarea ASP, Departamentul Cadastru, de a face rectificări prin radierea dreptului de proprietate a lui Dediu Adrian iar autoritatea publică locală a depus la data de 27.03.2024 o cerere către Agenţia Geodezie Cartografie şi Cadastru, privind înregistrarea hotărârilor de judecată definitive şi irevocabile, asupra imobilului din str. **********, cu aducerea părţilor la poziţia iniţială, însă aceasta a fost respinsă pe motiv ca nu este indicat în hotărâre despre obligarea ASP de a rectifica registrul.

Contextual, menţionează că despre refuzul Agenţiei Geodezie de a înregistra hotărârile de judecată a fost informată şi reclamanta Sclifos Elena, considerând că, Primăria mun. Chişinău şi CMC, din motive întemeiate, nu pot executa hotărârile judecătoreşti irevocabile.

Opinează că, Consiliul municipal Chişinău şi Primăria mun. Chişinău nu au reflectat pasivitate la executare ci doar au constatat imposibilitatea adoptării deciziei din motive întemeiate, invocate supra.

Consideră că toate răspunsurile acordate de Consiliul municipal Chişinău şi Primăria mun. Chişinău la petiţiile Elenei Sclifos sunt absolut legale şi întemeiate şi acestea nu au fost contestate.

Corespunzător, luând în consideraţie circumstanţele de fapt şi motivele de drept conform raportului motivat, solicită respingerea cererii înaintate de către Sclifos Elena, ca fiind neîntemeiată, opinând că, că se atestă dovada lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a Deciziei CSJ din 30.05.2007, or, însăşi respectarea întocmai a procedurii din partea autorităţii responsabile, cu asigurarea respectării tuturor drepturilor participanţilor la proces, nu poate fi privită drept „încălcare a dreptului la executare în termen rezonabil”, motiv din care, consideră că, nu pot fi reţinute argumentele reclamantei şi avocatului în acest sens.

Solicită de a fi luat în consideraţie că procedura de examinare a cauzei civile prin care s-a recunoscut dreptul prioritar al Elenei Sclifos la încheierea Contractului de locaţiune a încăperilor din strada *****, *****, demisol, municipiul Chişinău, a fost şi este conformă legislaţiei, şi nu se include în calculul duratei procedurilor, decât dacă prin ele s-a examinat fondul cauzei şi hotărârea definitivă a fost casată.

In baza celor expuse, deduce că conduita Consiliului şi Primăriei mun. Chişinău este conformă prevederilor legale şi nu este afectat caracterul efectiv, concret şi optim al actului judecătoresc, menţionând că, Consiliul municipal Chişinău şi Primăria mun. Chişinău respectă cu stricteţe dreptul tuturor părţilor implicate, fiind demonstrată o maximă diligenţă.

În acest sens, prin prisma jurisprudenţei Curţii Europene pentru Drepturile Omului, precizează că aprecierea termenului rezonabil de executare urmează a fi făcut după anumite criterii de apreciere, cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părţilor, care include aprecierea comportamentului reclamantului şi a autorităţilor, şi miza (interesul) pentru reclamant.

Legat de complexitatea cauzei, menţionează că, se manifestă în jurul problematicii executării în termen rezonabil a Deciziei CSJ din 30.05.2007, motiv din care solicită a fi apreciate aceste circumstanţe critic: în primul rând, pornind de la substanţa pretenţiilor, volumul probatoriu, şi poziţiei autorităţii responsabile de executare, care nu rezultă, cu certitudine, încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti în sensul art.2 al Legii nr.87.

Subliniază că un aspect de respingere integrală a acţiunii poate fi că, în prezenta speţă nu se vorbeşte de o neexecutare în sensul Legii nr. 87, de către autoritatea responsabilă nu se admit ignorări sau refuzuri de neexecutare ci se întreprind acţiuni de aducere la finalitate a actului judecătoresc.

Suplimentar, ce ţine de comportamentul autorităţii responsabile de executarea hotărârii judecătoreşti, în acest context, stabileşte că conduita autorităţii responsabile de executarea deciziei este una conformă cu legislaţia în vigoare, de bună credinţă şi nu relevă indicii privind lipsa de diligenţă sau ignoranţă. La fel precizează că nu existenţă nici o întârziere inexplicabilă, fixări de termene şi măsuri procesuale neîntemeiate, consecutivitatea măsurilor aplicate greşit, planificarea unor termene contrare legislaţiei, etc.

Referitor la miza (interesul) pentru reclamant: consideră că se manifestă prin dorinţa de constatare a faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a Deciziei CSJ din 30.05.2007. Mai mult la speţă, nu există nici o cerere motivată care ar impune o diligenţă excepţională şi proceduri rapide.

Precizează că Elenei Sclifos nu i s-a încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a deciziei, or, neexecutarea nu există, decizia se execută, contrariul nefiind dovedit. Respectiv reclamanta primind de la bugetul de stat în 3.05.2017 suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral (12.05.2009-03.05.2017, 8 ani), în iulie 2024 mai doreşte încă 300 000 lei din 03.05.2017 până la 12.07.2024, se urmăreşte, îmbogăţirea fără justă cauză din bugetul de stat a daunei morale, fiind evident interesul pecuniar şi nu altceva.

Aşa fiind, încasarea prejudiciului moral de 300 000 lei, consideră a fi o pretenţie abuzivă, ce excelează oricărei analize, or, la materialele cauzei, nu se regăsesc probe pertinente, concludente şi verosimile, de impecabilitate probatorie, în legalitatea interesului litigios, de încasare a prejudiciului moral solicitat.

În urma aprecierilor invocate şi în baza art. 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, art. 10, 11 Cod civil, art. 5, 27, 55, 56, 59, 60, 186, 211, 213, 238-241 din Codul de procedură civilă, Legea Republicii Moldova nr. 87 din 21 aprilie 2011, *solicită:* respingerea integrală a cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

În cadrul şedinţei de judecată, avocatul Ştefan Burlaca în baza mandatului nr. 1809422 din 11.06.2024, a solicitat admiterea cererii d chemare în judecată, pentru motivele expuse în cererea de chemare în judecată, susţinând susţinerile scrise. Totodată, a concretizat perioada în care solicită a fi constatat faptul încălcării termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătoreşti, ca fiind 04 mai 2017 până la data înaintării prezentei acţiuni în instanţa de judecată.

În şedinţa de judecată, reprezentantului pârâtului Ministerul Justiţiei, Teodor Stelea, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată pentru motivele expuse în referinţă.

În şedinţa de judecată, intervenientul accesoriu de partea pârâtului, Primăria mun. Chişinău, atras în proces, nu s-a prezentat, fiind citaţi legal conform avizului de recepţie nr. DS8020353417AS. (f.d.59-61).

Aprecierea instanţei de judecată:

Analizând motivele acţiunii înaintate, criticile formulate în referinţă, examinând probele prezentate pentru dovedirea celor invocate şi prevederile legale ce guvernează speţa, în raport cu considerentele ce vor fi redate în continuare, instanţa de judecată consideră cererea de chemare în judecată, întemeiată parţial, pentru considerentele care urmează:

Din textul art.130 alin. alin. (1), (2), (3) Cod procedură civilă, rezultă că ”Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au

pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei."

În temeiul art. 239 Cod de procedură civilă, "Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată."

Potrivit prevederilor art. 240 alin. (1) din acelaşi Cod, "La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii", iar în conformitate cu exigenţele alineatului (3) din acelaşi articol, "Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant şi în numele legii."

Din conţinutul art. 19 alin. (1) Cod procedură penală reiese că, "Orice persoană are dreptul la examinarea şi soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care va acţiona în conformitate cu prezentul cod."

Conform art. 1 alin. (1) şi alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, "Scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti. Aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului."

Din conţinutul art. 2 alin. (1)-(3), (6) din aceeaşi Lege rezultă că, "(1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. (2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant). (3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. (6) Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant."

Ca urmare, din contextul normei citate, rezultă că orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, dacă se constată o atare încălcare.

Prin adoptarea acestei legi, a fost instituit un mecanism clar prin care se asigură persoanei interesate posibilitatea de a solicita atât urgentarea procedurilor în cursul procedurii judiciare, cât şi de a încasa compensaţia pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea termenului rezonabil în procesul de examinare a cauzelor sau de executare a hotărârilor instanţelor judecătoreşti.

Prin prisma art. 4 alin.(1) al Legii nominalizate, ”Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.”

Aşadar, lucrările dosarului denotă că, prin Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, s-a dispus casarea deciziei Curţii de Apel din 01 martie 2007 în partea refuzului de a admite cerinţele din acţiune privitor la anularea deciziei Primăriei municipiului Chişinău nr. 24/14-6 din 24 octombrie 2002, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care, s-a admis parţial cererea de chemare în judecată a Elenei Sclifos împotriva Primăriei mun. Chişinău, Agenţiei de Privatizare, Galinei Anecanova, Societăţii cu Răspundere Limitată „Anegal-Exim”, lui Vladimir Ciugai şi Oxanei Lica cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului material şi moral. S-a anulat decizia Primăriei mun. Chişinău nr. 24/14-6 din 24 octombrie 2002 „Cu privire la darea în arendă a unor încăperi din str. *****, ***** (subsol cu geamuri) Societăţii cu Răspundere Limitată „Anegal -Exim”, s-a anulat contractul de arendă nr. 3/02/058 din 27 noiembrie 2002 şi actul de predare-primire a încăperilor nelocuibile din str.*****, *****, demisol, mun. Chişinău încheiate la 27 noiembrie 2002 între Primăria mun. Chişinău şi Societatea cu Răspundere Limitată „Anegal-Exim”, s-au recunoscut nule contractele de vânzare-cumpărare a imobilului din str.*****, *****, demisol, mun. Chişinău: din 16 iulie 2003 încheiat între Departamentul Privatizării Guvernului Republicii Moldova şi Societatea cu Răspundere Limitată „Anegal-Exim”, contractul din 15 octombrie 2003 încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată ,,Anegal-Exim” şi Vladimir Ciugai, contractul din 27 mai 2004 încheiat între Vladimir Ciugai şi Galina Anecanova şi contractul din 11 august 2004 încheiat între Galina Anecanova şi Oxana Lica. S-a recunoscut dreptul prioritar al Elenei Sclifos la încheierea contractului de locaţiune a încăperilor din str.*****, *****, demisol, mun. Chişinău (f.d.5-8, inclusiv şi verso).

Prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sect. Centru din 3 mai 2017, s-a constatat ca fiind încălcat dreptul Elenei Sclifos la executarea în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministemlui Justiţiei, în beneficiul Elenei Sclifos suma de 50000 (cincizeci mi) lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justitie din 30 mai 2007, începând cu 12 mai 2009 si până la adoptarea prezentei hotărâri (f.d.9-11).

Corespunzător, s-a constatat că, la 1 decembrie 2007, reclamanta s-a adresat Judecătoriei Centru, mun. Chişinău, în vederea solicitării titlului executoriu pe cauza civilă enunţată.

La data de 17 aprilie 2008 reclamanta a depus în adresa Ct.E.D.O., cererea prin care a invocat încălcarea drepturilor sale garantate de art. 3, art. 6 paragraf 1 din C.E.D.O., şi art. 1 al Protocolului nr. 1 la C.E.D.O., art. 14 din C.E.D.O., combinat cu alt. 1 al Protocolului nr. 1 la C.E.D.O., ca urmare a neexecutării deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007.

De asemenea, s-a constatat că, la 18 martie 2009 Ct.E.D.O., a primit de la Guvem declaraţia prin care s-a convenit faptul că, Guvernul Republicii Moldova este de acord să

plătească Elenei Sclifos suma de 1465 euro cu titlu de compensare a prejudiciului moral şi material, suma de 500 euro cu titlu de cheltuieli şi costurii în vederea reglementării amiabile a pricinii. De asemenea: s-a convenit că plata va constitui soluţionarea definitivă a pricinii, reclamantul declarând că pretenţiile sale au fost satisfăcute şi îşi va retrage cererea nr.22235/08 Sclifos vs Moldova, depusă la Ct.E.D.O., la data de 17 noiembrie 2008. Reclamantul a declarat că, nu va mai avea alte pretenţii de ordin material, moral sau de altă natură: şi că, părţile vor informa despre existenţa acestui acord. Astfel, la data de 30 martie 2009, Curtea a primit aceeaşi declaraţie semnată de reprezentantul reclamantului, precum şi o scrisoare semnată de către reclamant prin care solicită confirmarea acordului şi scoaterea cererii de pe rolul.

Astfel, prin Hotărârea din 3 mai 2017, s-a constatat că, prin Decizia din 12 mai 2009 Ct.E.DO., a luat act de nota despre reglementare amiabilă la care au ajuns părţile, a constat că reglementarea se bazează pe respectarea drepturilor omului garantate prin Convenţie şi a protocoalelor sale, pe care motiv a scos cererea de pe rol.

Conform Hotărârii judecătoreşti din 03 mai 2017, s-a mai constatat că, prin scrisoarea Direcţiei Generală Economie, Reforme şi Relaţii Patrimoniale a Consiliului municipal Chişinău din 02 noiembrie 2009, ultima a informat-o pe Sclifos Elena, că în vederea executării deciziei irevocabile a Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, a fost perfectat proiectul de decizie „Cu Plivire la darea în locaţiune a unor încăperi din str.*****, *****, (subsol) dnei Sclifos Elena”.

În condiţiile în care, din momentul emiterii Hotărârii Judecătoriei Chişinău, sect. Centru din 3 mai 2017 prin are deja s-a constatat ca fiind încălcat dreptul Elenei Sclifos la executarea în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 şi s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministemlui Justiţiei, în beneficiul Elenei Sclifos suma de 50000 (cincizeci mi) lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justitie din 30 mai 2007, începând cu 12 mai 2009 şi până la adoptarea prezentei hotărâri, Decizia Curşii Supreme de Justiţie, nu a fost executată, reclamanta a înaintat prezenta acţiune instanţa de judecată, prin care solicită, constatarea încălcării dreptului la executarea deciziei în termen rezonabil, cu încasarea prejudiciului mora, pentru perioada 3 mai 2017 până la data depunerii acţiunii în instanţa de judecată.

Potrivit raportului cu privire la modul de respectare a termenului rezonabil de executare a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 în cazul Elenei Sclifos, întocmit de Consiliului municipal Chişinău (f. d. 25-30), pentru a fi executată hotărârea irevocabilă din 30 mai 2007, Consiliul mun. Chişinău a înaintat în instanţa de judecată la data de 15 august 2011 o cerere de chemare în judecată cu privire la declararea nulităţii contractelor de vânzare-cumpărare a spaţiilor ne locative cu. suprafaţa de ***** m.p., din str. A.*****; mun. Chişinău cu nr. cadastral *****., cu obligarea pârâţilor de a restitui lui Dediu Adrian suma achitata, evacuarea lui Dediu Adrian şi a membrilor familiei din spaţiile nominalizate cu radierea grevării drepturilor efectuate în Registrul Bunurilor Imobile la Oficiul Cadastral în favoarea Băncii Comerciale Române.

Concomitent cu înaintarea acţiunii în judecata, Consiliul mun. Chişinău a solicitat şi aplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii, motivând că neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii faţa de pârât poate duce la imposibilitatea executării hotărârii judecătoreşti de încasare datoriei existente iar prin Încheierea Judecătoriei Centru mun. Chişinău din 17 august 2011, s-a dispus luarea masurilor de asigurare a acţiunii prin aplicarea sechestrului asupra spaţiilor ne locative cu suprafaţă de ***** m din str. A.*****, mun. Chişinău, nr. cadastral *****, ce aparţine pârâtului.

Potrivit raportului enunţat, prin decizia din 23 februarie 2012, s-a respins recursul declarat de BC „Banca Comerciala Româna” SA şi s-a menţinut încheierea din 17 august

2011 a judecătoriei Centru mun. Chişinău iar ca urmare, prin decizia din 04 octombrie 2012 a Curţii de Apel Chişinău s-a respins recursul declarat de Adrian Dediu şi s-a menţinut încheierea din 17 august 2011 a Judecătoriei Centru mun. Chişinău.

Conform raportului dat, la 20 iunie 2013, Dediu Adrian s-a adresat cu cerere reconvenţională împotriva lui Radu Lica, Oxana Lica, Consiliul mun. Chişinău, intervenienţi accesorii notarul public Elena Petcu si Elena Sclifos solicitând recunoaşterea calităţii de dobânditor de buna-credinţă la procurarea bunului imobil litigios, recunoaşterea faptului ca Adrian Dediu a îmbunătăţit considerabil valoarea acestui bun, încasarea în mod solidar de la Radu Lica, Oxana Lica, Consiliul mun. Chişinău în beneficiul lui Dediu Adrian a tuturor cheltuielilor de judecata iar la 10 septembrie 2013, Adrian Dediu şi-a modificat şi concretizat din nou pretenţiile din acţiune solicitând recunoaşterea calităţii de dobânditor de buna- credinţă la procurarea bunului imobil litigios, recunoaşterea faptului ca Adrian Dediu a îmbunătăţit considerabil valoarea acestui bun si ca Adrian Dediu a fost prejudiciat material ca urmare a anulării contractului de vânzare- cumpărare din 14 iulie 2006, încasarea in mod solidar de la Radu Lica, Oxana Lica, Consiliul mun. Chişinău, Galina Anecanova în beneficiul lui Dediu Adrian a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin Hotărârea din 31 martie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chişinău s-a admis acţiunea înaintata de Consiliul mun. Chişinău; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a spaţiilor ne locative cu suprafaţa de ***** m.p. din str.*****, mun. Chişinău cu nr. cadastral ***** încheiat între Lica Oxana şi Dediu Adrian nr. 7/6436; s-a dispus aducerea părţilor la poziţia iniţială prin obligarea Oxanei Lica sa restituie lui Dediu Adrian suma achitata conform Contractului de vânzare-cumpărare a spatiilor ne locative cu suprafaţa de ***** m.p. din str. A, **********, mun. Chişinău cu nr. cadastral *****; s-a dispus evacuarea lui Dediu Adrian şi a membrilor familiei acestuia din spaţiile ne locative cu suprafaţa de ***** m.p. din str.*****, cu nr. cadastral ***** cu radierea drepturilor efectuate în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chişinău, filiala IS „Cadastru” în favoarea BC „Banca Comercială Română” SA conform contractului de ipoteca nr. 27423 din 16.07.2010 şi a acordului adiţional nr. 34321 din 20.06.2011 şi s-a respins ca neîntemeiata cererea reconvenţională înaintată de Dediu Adrian.

Prin decizia, din 14 decembrie 2017 s-a respins apelul declarant de Dediu Adrian s-a menţinut Hotărârea nr. 2a-2021/15 din 31 martie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chişinău.

Prin Încheierea din 25 iulie 2018 a Curţii Supreme de Justiţie recursul declarat de Dediu Adrian reprezentat de avocatul A. Saava, s-a declarat inadmisibil, încheierea fiind irevocabilă.

Conform raportului enunţat, Direcţia Generala Economie Comerţ şi Turism a Consiliului municipal Chişinău, a perfectat un proiect de Decizie în baza căruia urma sa fie transmise în locaţiune încăperile din municipiul Chişinău, strada *****, *****„ demisol.(f. d. 30).

Iar, proiectul de Decizie a Consiliului Municipal Chişinău a fost transmis către comisiile de profil şi a fost avizat pozitiv la data de 01.11.2021, de către Comisia pentru buget, economie, finanţe, patrimoniu public local şi agricultură, în ordinea de zi a şedinţei extraordinare a Consiliului mun. Chişinău din 18.11.2021, proiectul de Decizie fiind inclus sub nr. 13.

Potrivit raportului cu privire la modul de respectare a termenului rezonabil de executare a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 în cazul Elenei Sclifos, întocmit de Consiliului municipal Chişinău, în timpul examinării proiectului cu privire la darea în locaţiune a unor încăperi din str. A.*****, ***** (demisol) Elenei Sclifos, s-a constatat că în Registrul Bunurilor Imobile al Instituţiei Publice ASP, Departamentul

Cadastru, încăperile din. str. A.*****, ***** (demisol) sunt înregistrate după Dediu Adrian, ceea ce a făcut imposibilă adoptarea deciziei asupra unor încăperi care constituie proprietate privată, iar în consecinţă, nu s-a aprobat proiectul în cauză şi proiectul a fost transmis pentru reexaminare.

Notează prin raportul enunţat că, la 27.03.2024, Autoritatea publică locală a depus o cerere către Agenţia Geodezie Cartografie şi Cadastru, privind înregistrarea hotărârilor de judecată definitive şi irevocabile, asupra imobilului din str. **********, cu aducerea pârţilor la poziţia iniţială, însă aceasta a fost respinsă pe motiv că nu este indicat în hotărâri despre obligarea ASP de a rectifica registrul, refuz despre care a fost informată şi reclamanta.

Corespunzător, consideră Primăria mun. Chişinău şi Consiliul municipal Chişinău că, este în imposibilitate de a executa Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007.

În acord cu art.16 alin.(1)-(2) Cod de procedură civilă, ”Hotărârile, încheierile, ordonanţele şi deciziile judecătoreşti definitive, precum şi dispoziţiile, cererile, delegaţiile, citaţiile, alte adresări legale ale instanţei judecătoreşti, sînt obligatorii pentru toate autorităţile publice, asociaţiile obşteşti, persoanele oficiale, organizaţiile şi persoanele fizice şi se execută cu stricteţe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătoreşti, dispoziţiilor, cererilor, delegaţiilor, citaţiilor, altor adresări legale, precum şi lipsa de consideraţie faţă de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod şi în alte legi”.

În consecvent, instanta reţine că în cazul când se constată o neexecutare continuă (atunci când hotărârea rămâne neexecutată la momentul examinării), termenul nerezonabil se va aprecia doar de la data naşterii obligaţiei de executare şi până la ziua adoptării hotărârii cu privire la o eventuală constatare a violării/neviolării dreptului declarat de art. 6 paragraf 1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea DrepturilorOmului şi a Libertăţilor Fundamentale.

Instanţa de judecată reiterează că, prin decizia din 30 iunie 2009 Ct.E.D.O., a constatat că, suma de 1465 euro achitată reclamantei pentru neexecutarea deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 pentru o perioadă de 2 ani şi 1 luni reprezintă o compensaţie bănească conformă drepturilor omului garantate prin Convenţie şi a protocoalelor sale, pe care motiv se impune analizei de temeinicie şi legalitate a pretenţiilor înaintate sub aspect de neexecutare a actului judecătoresc începând cu 04 mai 2017 dat fiind că, deja a fost emisă şi o hotărâre judecătorească, prin care, s-a constatat ca fiind încălcat dreptul reclamantei la executarea în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, pentru perioada 12 mai 2009 şi până la 03 mai 2017.

Potrivit raportului cu privire la modul de respectare a termenului rezonabil de executare a deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 se evidenţiază în calitate de motiv de neexecutare a actului judecătoresc, faptul că, prin Hotărârea din 31 martie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chişinău s-a admis acţiunea înaintata de Consiliul mun. Chişinău; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a spaţiilor ne locative cu suprafaţa de ***** m.p. din str.*****, mun. Chişinău cu nr. cadastral ***** încheiat între Lica Oxana şi Dediu Adrian nr. 7/6436; s-a dispus aducerea părţilor la poziţia iniţială prin obligarea Oxanei Lica sa restituie lui Dediu Adrian suma achitata conform Contractului de vânzare-cumpărare a spatiilor ne locative cu suprafaţa de ***** m.p. din str. A, **********, mun. Chişinău cu nr. cadastral *****; s-a dispus evacuarea lui Dediu Adrian şi a membrilor familiei acestuia din spaţiile ne locative cu suprafaţa de ***** m.p. din str.*****, cu nr. cadastral ***** cu radierea drepturilor efectuate în Registrul bunurilor imobile la Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chişinău, filiala IS „Cadastru” în favoarea BC „Banca Comercială Română” SA conform contractului de

ipoteca nr. 27423 din 16.07.2010 şi a acordului adiţional nr. 34321 din 20.06.2011 şi s-a respins ca neîntemeiata cererea reconvenţională înaintată de Dediu Adrian iar ca urmare, Autoritatea publică locală a depus o cerere către Agenţia Geodezie Cartografie şi Cadastru, privind înregistrarea hotărârilor de judecată definitive şi irevocabile, asupra imobilului din str. *****, cu aducerea părţilor la poziţia iniţială, însă aceasta a fost respinsă pe motiv că nu este indicat în hotărâri despre obligarea ASP de a rectifica registrul.

În consecvent, instanţa reţine motivul invocat drept unul neîntemeiat în condiţiile în care, Autoritatea publică locală, responsabilă de executarea Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, nu a întreprins nici o măsură, sau acţiuni concrete în vederea executării documentului executoriu, nemijlocit nici prin intermediul unei solicitări de a fi efectuată rectificarea în Registrul Bunurilor Imobile.

Or, în acord cu prevederile art.438 alin.(1)-(3) Cod civil, ”Când o înregistrare, înregistrare provizorie sau notare efectuată în registru nu corespunde cu situaţia juridică reală, se poate cere rectificarea acesteia. Prin rectificare se înţelege radierea, îndreptarea sau corectarea oricărei înregistrări, înregistrări provizorii sau notări inexacte efectuate în registru. Situaţia juridică reală trebuie să rezulte dintr-o recunoaştere făcută de titularul înregistrării, al înregistrării provizorii sau al notării a cărei rectificare se solicită, prin declaraţie dată în forma cerută de lege, ori dintr-o hotărâre judecătorească irevocabilă pronunţată împotriva acestuia, prin care s-a admis acţiunea de fond”.

Mai mult, în conformitate cu art.439 alin.(1) şi (2) Cod civil, ”Orice persoană interesată poate cere rectificarea unei înregistrări sau înregistrări provizorii dacă: a) înregistrarea sau înregistrarea provizorie nu este valabilă, inclusiv dacă dreptul a fost greşit calificat de către registrator; b) s-a constatat sau s-a declarat nulitatea ori ineficienţa actului sau faptului în temeiul căruia a fost efectuată înregistrarea ori înregistrarea provizorie în partea constituirii, a transmiterii sau, după caz, a stingerii dreptului înregistrat sau înregistrat provizoriu; c) dreptul înregistrat sau înregistrat provizoriu s-a stins în baza legii ori a actului în temeiul căruia s-a făcut înregistrarea sau înregistrarea provizorie; d) înregistrarea sau înregistrarea provizorie din registru nu mai este, din orice alte motive, în concordanţă cu situaţia juridică reală a dreptului înregistrat sau înregistrat provizoriu.

Rectificarea în registru se poate face fie pe cale amiabilă, prin declaraţia în forma cerută de lege a titularului dreptului ce urmează a fi radiat sau modificat, fie, în cazul în care declaraţia nu s-a dat, prin hotărâre judecătorească irevocabilă. Reclamantul nu este ţinut să demonstreze că titularul dreptului ce urmează a fi radiat sau modificat nu a dat declaraţia”.

În conexiunea celor relatate, reieşind din perioada neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, care s-a constatat a fi una continuă, de caracterul obligaţiei de executare, comportamentul autorităţii însărcinate cu obligaţia executării, precum şi miza (interesul) pentru creditor, instanţa de judecată concluzionează că cerinţa cu privire la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, prevăzută de legislaţia internă, precum şi de articolul 6 paragraf 1 al Convenţiei, nu a fost respectată.

În cauza Josan contra Moldovei (cererea nr. 37431/02, din 21 martie 2006), Curtea reaminteşte că o întârziere în executarea unei hotărâri judecătoreşti poate fi justificată în anumite circumstanţe (a se vedea Burdov v. Russia, nr. 59498/00, § 35, ECHR 2002-III). Curtea trebuie să examineze dacă durata procedurilor de executare, în care reclamantul a fost parte, a depăşit cerinţa „termenului rezonabil” garantată în articolul 6 § 1 (a se vedea mutatis mutandis hotărârile Di Pede v. Italy şi Zappia v. Italy din 26 septembrie 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-IV, §§ 20-24 şi,

respectiv, 16-20). În acest sens, Curtea reaminteşte că rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanţelor cauzei, cu referire la criteriile stabilite în jurisprudenţa sa, în special, complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului şi al autorităţilor care examinează cauza (a se vedea, ca una recentă, hotărârea Kormacheva v. Russia, nr. 53084/99, § 51, 29 ianuarie 2004) (§ 18). În mod normal, perioada care urmează a fi luată în consideraţie va începe, potrivit legislaţiei Republicii Moldova, la data la care reclamantul a solicitat oficial executarea hotărârii judecătoreşti pronunţate în favoarea sa (§ 19).

Contextual, instanţa notează că: reieşind din criteriile de apreciere a termenului rezonabil de executare, consfinţite de practica CtEDO, rezultă că: *complexitatea cauzei* – rezultă din invocarea încălcări dreptului de executare în termen rezonabil a documentului executoriu nr. 3r-860/07 încă din *30 mai 2007; comportamentul părţilor responsabile* – potrivit raportului prezentat de autoritatea publică locală, rezultă conduita acesteia ca fiind una neconformă legislaţiei în vigoare şi care relevă indici privind lipsa de diligenţă, autoritatea publică, limitându-se la răspunsul oferit de Agenţia Geodezie Cartografie şi Cadastru aferent solicitării privind înregistrarea hotărârilor de judecată definitive şi irevocabile, asupra imobilului din str. **********, cu aducerea părţilor la poziţia iniţială, prin care a fost respinsă cererea pe motiv că nu este indicat în hotărârile judecătoreşti despre obligarea ASP de a rectifica registrul; *miza (interesul*) pentru reclamantă – executarea documentului executoriu, reclamanta fiind la o vârstă înaintată de 88 ani.

Atunci când se acordă o sumă de bani cu titlu de prejudiciu moral, CtEDO ia în consideraţie inclusiv perioada pe parcursul căreia hotărârea nu a fost executată (Ţîmbal, § 34).

În consecvent, instanţa notează că, deşi Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 până la momentul înaintării acţiunii în instanţa de judecată (12 iulie 2024 zi până la care a solicitat reclamanta a fi calculată perioada de neexecutare), nu a fost executată până la moment, totuşi la 03 mai 2017, reclamanta a avut câştig de cauză prin care a fost constatat lezat dreptul reclamantei la executarea în termen rezonabil a Decizia Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007 începând cu 12 mai 2009 şi până la 03 mai 2017.

Corespunzător, având în vedere că prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău sect. Centru din 3 mai 2017, s-a constat încălcarea dreptului reclamantei Sclifos Elena la executarea în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie pentru perioada de până la data pronunţării hotărârii judecătoreşti şi s-a reparat prejudiciu moral în mărime de 50 000 lei, instanţa de judecată relevă că perioada de referinţă care urmează a fi luată în consideraţie în speţă este de la 4 mai 2017 – 12 iulie 2024 (până la data depunerii acţiunii în instanţa, solicitând reclamanta), aproximativ 7 ani şi 2 luni.

Prin urmare, având în vedere cele relatate, reieşind din perioada neexecutării în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, care s-a constatat a fi una continuă, de caracterul obligaţiei de executare, comportamentul autorităţii însărcinate cu obligaţia executării, precum şi miza (interesul) pentru reclamantă, instanţa de judecată conchide că cerinţa cu privire la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreştii, prevăzută de legislaţia internă, articolul 6 alin. (1) al Convenţiei şi art.1 Protocolul 1 la Convenţie nu a fost respectată, împrejurări ce atestă constatarea acestei încălcări.

Conform art. 5 alin. (1) Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în

contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.

Articolul 2036 alin.(1)-(4) Codul civil prevede că, ”În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe fizice şi psihice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţia, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin echivalent bănesc”.

Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

Instanţa de judecată reţine că cuantumul prejudiciului moral solicitat de către Sclifos Elena în sumă de 300 000 lei este vădit disproporţional şi excesiv, nefiind în relaţie de proporţionalitate cu gravitatea suferinţelor psihice suportate şi perioada de referinţă pentru care se înaintează pretenţia.

Or, în cazul constării faptul încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil/executarea în termen rezonabil se pot pretinde daune morale al căror cuantum se stabileşte prin aproximare, instanţa urmând să ia în consideraţie mai multe criterii.

De asemenea, instanţa notează că la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului, prezintă prin sine o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral.

Relevant fiind faptul că, CtEDO consideră că constatarea violării reprezintă prin sine o satisfacţie echitabilă suficientă ca excepţie (Burdov nr. 2 c.Rusiei, 2009, para. 154).

Aşadar, în cazul în speţă, nu este suficientă constatarea violării art. 6 CEDO, dar este necesar a acorda şi compensaţie în acest sens.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauza Osadcii şi alţii contra Republicii Moldova, hotărârea din 07.07.2020 a constatat că a avut loc o încălcare a drepturilor reclamanţilor garantate de Articolul 6 § 1 din Convenţie şi de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenţie din cauza neexecutării prompte a hotărârilor naţionale emise în favoarea lor.

Curtea a notat că instanţele naţionale au recunoscut încălcarea drepturilor reclamanţilor din cauza duratei nerezonabile de executare şi au acordat anumite despăgubiri. Cu toate acestea, Curtea nu a fost convinsă că sumele acordate reclamanţilor la nivel naţional au fost în concordanţă cu cele acordate de către ea în cauze similare înaintate împotriva Republicii Moldova (a se vedea, printre altele, Botezatu v. Republica Moldova, § 42, Mizernaia v. Moldova, nr. 31790/03, § 32, 25 septembrie 2007, Prodan v. Moldova, nr. 49806/99, § 82, CEDO 2004- III).

Astfel, ţinând cont de natura dreptului lezat, de caracterul şi gravitatea suferinţelor suportate de către reclamantă, de circumstanţele şi complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanţilor la procedura de executare, interesul creditoarei, conduita autorităţilor responsabile de executarea documentului

executoriu, precum şi de perioada de timp menţionată supra, instanţa de judecată consideră că urmează a fi încasat din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanţelor, prin intermediul Ministerului Justiţiei a prejudiciului moral în sumă de 75 000 lei, care este o sumă rezonabilă ce ar aduce o satisfacţie echitabilă reclamantei Sclifos Elena şi este una corelativă cu practica judiciară în cazuri similare, inclusiv şi cu jurisprudenţa CtEDO.

Consecvent, instanţa investită cu examinarea litigiului deferit judecăţii în prezenta speţă, nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanţei este consecinţa dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul şedinţei de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

Sintetizând cele expuse mai sus şi examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanţa reiterează că acţiunea reclamantei Elenei Sclifos urmează a fi admisă parţial.

În conformitate cu art. art. 236, 238-241, Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

hotărăşte:

Se admite parţial cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Sclifos către Ministerul Justiţiei al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, compensarea prejudiciului moral.

Se constată încălcarea dreptului Elenei Sclifos la executarea în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007.

Se încasează din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiţiei în beneficiul Elenei Sclifos suma de 70 000 (şaptezeci) mii lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a Deciziei Curţii Supreme de Justiţie din 30 mai 2007, începând cu 04 mai 2017 până la 12 iulie 2024.

În rest, pretenţiile Elenei Sclifos se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Victoria BOGOMOLOVA**